

Урок з навчання грамоти (читання)

у 1-А класі

Вчитель початкових класів:

Колеснікова Марина Іванівна

Тема. Продовження засвоєння звуків [д], [д'], букв Д, д («де»)

Мета: продовжити роботу над засвоєнням букв Д, д («де»), звуків [д], [д']; - удосконалювати

вміння складати речення з поданими словами;

- розвивати мислення, увагу та мовлення учнів;

- виховувати дбайливе ставлення до природи.

Обладнання: казкові герої заєць , сова , білка, вовк, ведмідь , лиса, картки для складання звукових моделей, картки з буквами *д, а, е, о, і, е, и*. будинок з буквою *Д*, сніжинки, ялинки, світлофор , сугроби

Хід уроку

I. Організаційний момент

Вчитель:

Ми вам раді, люди добрі,

І вітаєм щиро вас,

І запрошуєм ласкаво

На урок у 1-ий клас.

Слова учнів:

1-й учень.

Пролунав дзвінок,

Починається урок,

Працюватимем старанно,

Щоб почути у кінці,

Що у наших першій класі

Діти просто молодці!

2-й учень.

Щоб урок пройшов не марно,

Треба сісти рівно, гарно

І виконувати те,

Про що мова зараз йде.

II. Повідомлення теми і мети уроку.

Поява зайчика(м'яка іграшка), який завітав на урок до учнів .

Тримає вчитель у руці. На дошці закріплені ялинки .Це «зимовий ліс» .

2.1. Зустріч з Зайчиком .

(Вчитель задає питання до учнів про пори року .)

-Діти, назвіть пори року. (весна, літо , осінь, зима)

- Діти, яка пора року зараз ? (Зима)

- А який ліс у нас на дошці - зимовий чи осінній?(зимовий).

(На деревах сніг, під деревами – сугроби)

-Подивіться , до нас в гості знову завітав зайчик.Ви пам'ятаєте, яка шубка на ньому була восени? (сіра).

-А зараз , яка на ньому шубка? (біла).

-А навіщо зайчику біла шубка взимку? (щоб його не було видно на сніжку, щоб його не з'їли хижаки).

- Сьогодні ми зустрінемо в лісі багато казкових тварин, які приготували для вас цікаві завдання . А для того щоб їх виконати , нам треба навчитись гарно читати склади та слова з

буквою « де». Працюємо старанно, і за кожну правильну відповідь ви будете від зайчика отримувати сніжинки .

III. Актуалізація опорних знань.

-Діти ,яку букву ми вчили на попередньому уроці? (букву «де»).

-Пригадайте, які звуки може позначати буква д («де»).

-Які це звуки? (твердий і м'який) .

-А хто їх знайде на дошці і прикрасить ними першу ялинку?

[н],[н`],[ м],[м`],[д], [д`].

(Хтось з учнів вибирає на дошці кульки зі звуками [д],[д`.])

3.1. Виділення звуків зі скоромовки .

- Зараз я прочитаю скоромовку , а ви уважно послухайте та запам'ятайте слова з звуками [д] або [д `]

Дим у Діми в домі — десь лунає гомін.

Ой, ходім туди, ходім, рятувати Дімин дім.

(Діти уважно слухають і називають спочатку всі слова зі звуком [д].

-Діти , у слові «дим» ми чуємо твердий чи м`який звук[д]?

-Назвіть всі слова з твердим [д]? (туди)

-А у слові дім ?(м`який , його пом`якшує [і]).

-Назвіть всі слова з м`яким звуком [д`]? (ходім , Діма).

-Як звали хлопчика , чий дім врятовували в цій скоромовці? (Діма)

- -А ім`я хлопчика пишиться з великої чи малої букви «Де»? (з великої)

(на дошці закріплен будиночок).Вчитель відкриває віконечко і показує букву де малу та велику.

-А на що схожа буква Де?(на стілець). Відповіді дітей

3 .2 Розгадування кросворду .

Вчитель прикріпляє сову на 2 ялинку .

-А що за птах сів на другу ялинку?

В казках її часто називають мудрою , тому вона для вас приготувала перше завдання – кросворд .

1) Вилітає з груби джин ,

Сивий, бородатий,

Мчить у небо хутко він.

Спробуй наздогнати! (Дим)

2) Що то за гість, що темноту їсть? (День)

3) Нікого не ображають,

А всі їх штовхають. (Двері)

(вчитель записує слова – відгадки у кросворд)

-Що спільного в словах « дим, день, двері,»

(Ці три слова починаються на букву «Де».)

-В цих словах звук [д] м`який чи твердий?

2 Впізнавання звуків [д], [д'] у заданих учителем словах (на початку, в середині, у кінці слова). Виявлення слів, у яких відсутні ці звуки.

(Вчитель прикіпляє біля 3 –ої ялинки лисичку.)

— Діти, лисичка пропонує пограти у гру , світлофор.

— Я буду називати слова. Якщо у них є звук [д] або [д'] на початку слова,— то піднімаєте червоний кружечок, якщо у середині — жовтий, якщо в кінці —зелений .Будьте дуже уважними!

Дерево, лід, помідор, огірок, сад, диван, лист, будинок, мед, хліб, діжка, мак, одяг, жолудь, димар.

Червоний

жовтий

зелений

Дерево

помідор

лід

Діжка

будинок

мед

Димар

одяг

сад

Диван

жолудь

(залишились слова: огірок, лист , хліб, мак.)

3 Складання звукових схем слів сад і діти.

-А тепер нам знадобляться звуковички , тому що зараз викладатимемо

звукові моделі слів «сад» і «діти».(а один учень біля дошки).

Сад діти

-о- =о-о

(Вчитель перевіряє роботу учнів за партами).

-Молодці , всі гарно попрацювали над цим завданням.

4.Складання складів з буквою д («де») Робота в парах

(Вчитель прикріплює біля 4-ої ялинки білочку).

-Ось і білочка завітала до нас у гості . Та вона так швидко стрибала з гілки на гілку, що розсипала склади з буквою «де».

- Відкрийте конверти та назвіть букви , що лежать перед вами (д, а, о, у, е, і, и).

— Назвіть букви, які позначають голосні звуки. (а, о, у, е, і, и)

— Утворіть склади так щоб першим стояв приголосний звук. (да, до, ду, де, ді, ди).

(Хтось з учнів читає вголос склади).

— Скільки складів ви утворили? (6)

— А тепер утворіть склади щоб першим був голосний, а другим приголосний звук.. (ад, од, уд, ед, ід, ид).

(Хтось з учнів читає вголос склади)

6 Читання слів на дошці .

-А зараз ми пограємо у гру «Ехо».Я буду читати слово першою , а ви повторювати за мною.

садівник діти

Данило дерево

помідор диван

сад Дмитро

7 Робота над словами.

-Подивіться , чи у всіх словах зустрічається буква ,де» ? (у всіх).

— Яке слово найкоротше? (Сад)- 3-букви

— Яке слово найдовше? (садівник)-8 букв

— Прочитайте слова, у яких буква д («де») позначає м'який звук [д'].

— (Діти, садівник)

— Прочитайте імена. (Данило, Дмитро)

— Яке з імен підходить до цієї звукової моделі?

-о-о-о

(Данило).

- Скільки складів у слов Данило? (три).

- В слові Данило який звук ми чуємо « Де» твердий чи м'який?

- (Твердий)

Фізкультхвилинка

Що ж ,мабуть, прийшла пора

Трохи відпочити.

Хочу на фізкультхвилинку

Всіх вас запросити .

Раз-підняли руки вгору,

Два –нагнулися додолу.

Руки в боки.

Повернулись, повернулись

І вправо, і вліво,

Щоб нічого не боліло.

Раз, два, три,чотири!

Набираємося сили.

Повернись,повернись.

До сусіда посміхнись.

IV.

Робота по

(Вчитель прикріплює вовка біля 5-ої ялинки).

-А слідує завдання для вас приготував вовк. Відкрийте « Буквар» на с.69. завдання 1. Давайте прочитаємо слова у клітинках.

1. Читання разом з вчителем

2. Напівголосне читання.

3. Вибіркове читання.

2 Словникова робота

1) З'ясування смислових відтінків слів *сад, садок, садочок*

С.69

- *А тепер знайдіть оченятами слова в кінці сторінки під годинником.*

— Прочитайте перший стовпчик. (Сад, садок)

— А що таке сад? Садок?

• Сад — ділянка землі, на якій ростуть плодові дерева

• Садок — невеличкий сад.

— А які дерева можуть рости в саду? (яблуна, груша, вишня, слива).

2) Складання з поданими у стовпчику словами речень .

- Прочитайте слова у 2 стовбчику.

- Яке з цих слів означає дію? (садили)

- А давайте з цим словом складемо речення.

(Учні **садили** біля школи дерева.).

_ А що робить садівник? (саджає та доглядає за деревами).

- Складіть речення про садівника.

(Садівник гарно працює.)

-А як треба доглядати за деревами ?

— Чому необхідно берегти дерева?

— Яку користь приносять дерева людям? (Завдяки деревам на Землі є кисень, без якого не було б життя. Деякі дерева дають людям плоди, ще захищають від спеки.)

Фізкультхвилинка

Сильний вітер до землі
Гне дерева молоді.
А вони ростуть, міцніють,
Вгору тягнуться, радіють.
Вітер віє нам в лице;
Захиталось деревце.
Вітерець все тихше, тихше,
Деревце все вище, вище!

- Ми повертаємось у наш казковий ліс, щоб виконати наступне завдання в « Букварі».
(Вчитель прикріплює ведмедя біля 6- ялинки).

с.69 завдання 3

- Хто зображений на малюнку в Букварі? (Хлопчик, який грає на дудочці)
— Як ви гадаєте, він грає веселу чи сумну музику? (Радісна, весела, гарна, чаруюча, гучна...)
— А я вам зараз прочитаю слова пісеньки яку співав хлопчик
(вчитель читає:

По саду іду іду і в дуду: « ду-ду! Ду-ду»)

6 Читання речення учнями

- Вибіркове (за завданням учителя);
- самостійне напівголосне читання.

V. Підсумок уроку

- Сьогодні на уроці ви добре попрацювали.
- А що ми робили?
  - складали речення;
  - відгадували загадки
  - вчили скоромовку;
  - складали звукові схеми слів;
  - читали склади і слова з буквою д («де»);
- швидко і правильно відповідали на запитання та виконували завдання;
довели, що знаєте, як дбати про природу, а саме — дерева.
- Зверніть увагу чи змінився наш ліс? (Так)
  - Чим ?
- (Тепер є мешканці лісу , і наш зайчик не буде самотній.)

[Д], [д]

img00000000

-Підрахунок сніжинок .